

YKSITYISYRITTÄJÄ
Raportti taiteellisen opinnäytetyön valmistumisesta

Opinnäytetyö

Riina Hannuksela

Tanssinopettajan koulutusohjelma
Tanssinopettaja (AMK)

Hyväksytty ____.:____.:____. _____

Yksityisyrittäjä
Raportti taiteellisen opinnäytetyön valmistumisesta

Opinnäytetyö

Riina Hannuksela

Savonia-ammattikorkeakoulu
Musiikki ja tanssi

Tanssinopettajan koulutusohjelma

Opinnäytetyön ohjaus: Paula Salosaari

16.10.2010

Savonia-ammattikorkeakoulu
Musiikki ja tanssi
Tanssinopettajan koulutusohjelma

HANNUKSELA, Riina. 2010. *Yksityisyrittäjä. Raportti taiteellisen opinnäytetyön valmistumisesta.*

Tanssinopettajan (AMK) tutkinnon opinnäytetyö, produktion (12 op.) raportti, 26 sivua + 3 liitettä.

Tiivistelmä

Opinnäytetyöni muodostuu pitkällisestä prosessista, joka alkoi marraskuussa 2009 ja päättyi *Yksityisyrittäjä*-tanssiteoksen esittämiseen 4.6.2010. Marraskuun 16. päivä ryhdyin pitämään äänitepäiväkirjaa kolmen kuukauden ajan. Päiväkirjalle kerroin päivittäin erilaisista päivän aikana tekemistäni yrityksistäni ja niihin liittyvistä ajatuksista. Näistä päiväkirjamateriaaleista muodostui eräänlainen runko, jonka ympärille ryhdyin rakentamaan tanssiteosta. Tanssiteos esitettiin Sotkulla Kuopiossa yhteisillassa *Paljaita sivuja. Performanssi. Tapahtuma. Kokemus. Tila*. Toisena esityksenä illassa oli silloisen Itäisen tanssin aluekeskuksen residenssitaitelija Sonja Jokiniemen work-in-progress-esityssarja *In between [sketches] 1, 2 & 3*.

Yksityisyrittäjä on henkilökohtaiseen kokemukseen perustuva sooloteos, joka tarkastelee yhden henkilön näkökulmasta erilaisia itseen kohdistuvia sisäisiä ja ulkoisia vaatimuksia. Teoksen valmistumisessa on erotettavissa kaksi erillistä prosessia, joista toinen on päiväkirjan pitäminen marras-helmikuussa sekä loppukevääseen ja alkukesään ajoittuva tanssiteoksen työstäminen syntyneen päiväkirjamateriaalin pohjalta.

Tanssiteoksen koreografia on minun käsialaani. Tanssin teoksessa myös itse. Tanssiteoksessa liikkeen lisäksi käytetään paljon puhetta. Musiikin teokseen teki Arne Riikonen, joka vastasi lavalla teoksessa musiikista sekä esiintyi teoksessa soittaen kitaraa ja laulaen. Musiikkina teoksessa oli sitä varten sävellettyjä ja sovitettuja kappaleita. Valot teokseen teki Tuomas Iskanius.

Prosessi oli henkilökohtaisuudessaan haastava ja työskentely aiheen parissa tuotti välillä suuriakin ongelmia. Toisaalta juuri henkilökohtaisuus toimi prosessin kaikissa vaiheissa hyvänä motivoijana ja auttoi selkiyttämään omia taiteellisia valintoja tulevaisuutta ajatellen.

Avainsanat: soolokoreografia, omaelämäkerrallisuus, päiväkirja

Savonia University of Applied Sciences
Music and Dance
Degree Programme in Dance

HANNUKSELA, Riina. 2010. Yksityisyrittäjä. *A Report of an Artistic Process*
The thesis work for Bachelor of Music degree, production (12 credit units) report,
26 pages + 3 appendix.

Abstract

My thesis work consists of a relatively long process which started in November 2009 and ended in performing a dance work called *Yksityisyrittäjä* on 4th June 2010. I started to keep a diary for three months in November 16th. For the diary I recorded my thoughts and experiences about attempting to do various things during each day. These notes formed a basis for creating a solo dance performance. *Yksityisyrittäjä* dance work was presented in the theater space “Sotku”, in Kuopio in the evening *Paljaita sivuja. Performanssi. Tapahtuma. Kokemus. Tila* together with work-in-progress performances *In between [sketches] 1, 2 & 3* of Sonja Jokiniemi. At that time Sonja Jokiniemi worked as a resident artist in Regional Dance Center Kuopio.

Yksityisyrittäjä performance is based on personal experience of inner and outer demands. In a creational process of the whole work there can be separated two different engagements: the first is the keeping of a diary which dates from mid November to mid February and the second is the creation process of a dance performance which was on-going in the late spring.

I was choreographing and performing the piece by myself. There was a lot of talking in addition to dancing in the performance itself. The music was composed and arranged by Aarne Riikonen. He also performed in the work by singing and playing guitar. His appearance was also part of stage design: he was controlling the music of the performance on the stage. The light design was made by Tuomas Iskanius.

The whole process was very demanding because of its autobiographical contents. Sometimes I had great difficulties in working with such a material. But on the other hand the personal perspective was an excellent motivator and helped me to crystallize the artistic choices for the future engagements.

Key words: solo choreography, autobiography, diary

Sisällys

SISÄLLYS.....	2
1 JOHDANTO.....	3
2 ÄÄNITEPÄIVÄKIRJAN 90 PÄIVÄÄ.....	5
2.1 Päiväkirjan pitoa	5
2.2 Puhetta kirjoittamisen sijaan	7
2.3 Äänitepäiväkirjan läpikäyminen ja tekstikatkelmien valikoiminen	8
3 PÄIVÄKIRJASTA TANSSITEOKSEKSI	13
3.1 Päiväkirjamateriaaleista kohti liikettä	13
3.2 Koreografian parissa	15
3.3 Teoksen musiikkivalinnoista	17
3.4 Teoksen valmistuminen – syksystä alkukesään	18
4 ESITYS	20
4.1 Esitysviikko – tila ja tekniikka sekä viime hetken muutokset ...	20
4.2 Esitys ja jälkimainingit	21
5 POHDINTAA	23
LIITTEET	25

1 JOHDANTO

Opintojen puitteissa lopputyöprosessi käynnistettiin seminaareilla kolmannen vuosikurssin keväällä 2009. Silloin kirjoitin ideapaperin, jonka pohjalta aioin lähteä taiteellista lopputyötäni työstämään. Alkuperäisenä ajatuksena oli tehdä teos, jossa tutkisin sitä, mikä on riittävää tanssijan työtä lavalla sen kautta, miten vähän voi tehdä, että teos herättää ajatuksia tai on kiinnostava. Aihe oli kiinnostanut minua pitkään. Jostakin syystä en kuitenkaan motivoitunut aiheesta riittävästi ja lopputyöprosessi oli pitkään jäissä.

Lopulta syksyllä 2009 sain idean, joka tuntui heti alusta alkaen hyvältä ja toteuttamiskelpoiselta. Päätin tehdä teoksen itsestäni ja elämästäni. Jälleen kerran huomasin olevani hukassa mahdottomien aikataulujen ja yli voimien käyvien sitoumusten, velvollisuuksien sekä sisäisten vaatimusteni kanssa. Elämäni oli kaoottista selviytymistä ja tunsin olevani terapian tarpeessa. Koska sellaiseen en siinä hetkessä olisi päässyt, päätin tehdä itse asialle jotain. Syntyi ajatus päiväkirjan pitämisestä ja sen käyttämisestä lopputyöni lähtökohtana. Ahdistuksestani, epäonnistumisen kokemuksistani ja väsymyksestäni tulisikin näin ollen teoksen lähtökohta ja sisältö.

Pidin päiväkirjaa 16.11.2009 – 20.2.2010 välisenä aikana. Päiväkirjasta oli tuleva yrittäjän päiväkirja: päivittäin aioin kertoa sille senpäiväisistä yrityksistäni ja niihin liittyvistä ajatuksistani. Aioin siis tarkkailla toimintaani nimenomaan yrittämisen näkökulmasta. Minusta tuntui, että yritän ihan mahdottomasti koko ajan. Mitä siis yritän vai yritänkö mitään?

Päädyin kolmen kuukauden pituiseen päiväkirjaprosessiin, koska se tuntui tarpeeksi pitkältä ajalta, jotta näkisin, miten suhteeni yrittämiseen muuttuu. Kolmen kuukauden ajalta materiaalia ei kuitenkaan syntyisi niin paljoa, että sen läpikäymiseen kuluisi kohtuuttoman paljon aikaa. Kolmen kuukauden jälkeen ryhdyin työstämään materiaalista esitettävää teosta. Poimin päiväkirjamerkinnöistä teemoja, jotka toistuivat usein. Niiden pohjalta ryhdyin kirjoittamaan tanssiteokselle käsikirjoitusta ja työstämään liikettä. Teos valmistui kevään 2010 aikana.

Materiaalista syntyi omaelämäkerrallinen soolotanssiteos *Yksityisyrittäjä*. Teos käsitteli arkisia yrityksiäni, jotka useimmiten epäonnistuivat ja olivat keskenään ristiriidassa, ja suhdettani tähän yrittämiseen. Keskeistä teoksessa oli juuri tuoda esiin sisäistä kokemustani siitä, miten elämäni oli täynnä jatkuvia yrityksiä ja miten suhteeni niihin oli hyvin ongelmallinen. Valmiissa teoksessa puheella oli yhtä ratkaiseva rooli kuin liikkeellä. Musiikin teokseen teki Aarne Riikonen, valosuunnitelman tein yhteistyössä Tuomas Iskaniuksen kanssa. Muilta osin teos oli käsialaani.

Teos esitettiin Sotkulla, Itäisen aluekeskuksen teatteritilassa yhteisillassa Sonja Jokiniemen work – in – progress -esityksen kanssa perjantaina 4.6.2010. Illan nimi oli *Paljaita sivuja. Performanssi. Tapahtuma. Kokemus. Tila.*

2 ÄÄNITEPÄIVÄKIRJAN 90 PÄIVÄÄ

2.1 Päiväkirjan pitoa

Koko prosessi alkoi syksyllä 2009 siitä, kun huomasin olevani umpikujassa elämässäni. Kaikki asiat olivat alkaneet tuntua velvollisuuksilta ja ulkoisilta pakoilta. Minusta alkoi tuntua siltä, että ystävienkin tapaaminen oli asia, jota joku muu vaati minulta. Sitä varten täytyi järjestää aikaa ja energiaa, jota minulla ei tuntunut olevan ollenkaan. Havaittiin suhtautuvani vapaa-aikaan samalla negatiivisella asenteella kuin opiskelu- ja työvelvollisuuksiini: Yritin käydä tanssitunneilla ja joogassa pysyäkseeni kunnossa. Yritin tavata ystäviäni pysyäkseeni järjissäni. Yritin nukkua jaksakseni. Yritin syödä monipuolisesti välttääkseni sairastumista. Listaa voisni jatkaa loputtomiin. Yritykseni olivat lukemattomat. Koin, että en tehnyt enkä saanut aikaan mitään, mutta yritin ihan mahdollisimman paljon koko ajan.

Selättääkseni ahdistukseni ja väsymykseni aloinkin tarkkailla itseäni ja suhtautumista paani tekemisiini. Sain idean päiväkirjan pitämisestä. Oivalsin samassa, että tästä projektista voisi hyvinkin tulla osa taiteellista oppinnytetyötäni, jonka aiheen valitseminen oli silloin ajankohtainen. Voisin yhtä hyvin tehdä teoksen, joka on henkilökohtainen, kuin jonkinlaisen malliesimerkin siitä, millaisia koreografisia keinoja opintojen aikana olin opiskellut. Minulle on aina ollut luontevampaa lähteä sisällöstä tai sanottavasta käsin ja vasta sitten ryhtyä etsimään sille sopivaa muotoa. Minusta tanssiteoksissa usein muoto sanelee sisällön ja tanssiopinnoissa korostuvat erilaisten muotokeskeisten tekniikoiden opiskelu, mitä itse olen pitänyt itselleni vieraana lähestymistapana.

Päätin siis tehdä lopputyöni senhetkisen elämäni lukemattomista arkipäiväisistä ja vähän suuremmistakin yrityksistä. Ajattelin, että jos pysähdyn joka päivä hetkeksi miettimään sitä, mitä olen päivän aikana tehnyt, ajatellut ja kokenut, niin ehkä sitten voisni ymmärtääkin itseäni paremmin ja antaa itselleni luvan olla sitä, mitä juuri sillä hetkellä olen. Halusin haastaa itseni ja halusin muutosta. Sen vuoksi aloin pitää päiväkirjaa. Päiväkirjan kirjoittaminen on ollut aina osa elämäni, mutta nyt päätin keskittyä päiväkirjassani yhteen tiettyyn teemaan, ainaiseen yrittämiseen.

Ryhdyin pitämään äänitepäiväkirjaa marraskuun 16. päivä. Päätin jo silloin, että pidän päiväkirjaa kolmen kuukauden ajan. Koska kolme kuukautta voi tarkoittaa mitä tahansa ajanjaksoa 89 päivän ja 92 päivän väliltä päädyin tasalukuun 90 päivään. Mutta 90 päivän pituisen päiväkirjan pitäminen sekin jäi hyväksi yritykseksi, koska laskuvirheen takia tulin pitäneeksi päiväkirjaa 97 päivän ajan 16.11.2009 – 20.2.2010. Tosin kolmelta päivältä minulla ei ole merkintää: kahtena päivänä unohdin ja yhtenä päivänä nauhoitus jostain syystä epäonnistui.

Päiväkirjamerkintöjen pituus oli vapaa. Tarkasti määriteltyä oli ainoastaan päiväkirjan pitämisen säännöllisyys, sitoumuksen pituus sekä päiväkirjamerkintöjen sisältö ja näkökulma. Halusin saada yrittämiseeni jonkinlaisen otteen ja tehdä sen eri muodot itselleni näkyviksi. Lähestymistavaksi muotoutui vähitellen se, että illalla ennen nukkumaanmeno kerroin päiväkirjalleni kulloisestakin päivästä ja sen sisältämistä yrityksistä tai yrittämiseen liittyvistä ajatuksistani. Muutamana päivänä pidin päiväkirjaa heti aamusta, koska halusin myös antaa itselleni tehtäviä olla esimerkiksi yrittämättä mitään. Näissä yrityksissäni en tosin koskaan onnistunut kunnolla.

Tarkoitukseni oli tarkkailla itseäni kolmen kuukauden ajan ja nähdä, muuttuuko suhtautumiseni yrittämiseen ja yritykseni prosessin edetessä. Yritin olla tietoisesti rakentamatta kolmen kuukauden ajanjaksolle minkäänlaista kaarta tai kehityskulkua. Annoin vain itseni yrittää. Päiväkirjan pitämisen puolivaiheessa kävin läpi joitakin alkupään merkintöjä. Huomasin analysoivani niitä, ja tämän vaikuttavan tapaani kertoa päivästäni. Sen vuoksi jätin päiväkirjamerkintöjen läpikäymisen kokonaan siihen, kun päiväkirjani olisi valmis. Mielestäni metatekstin hiipiminen päiväkirjamerkintöihini ei olisi ollut kiinnostavaa. Se olisi myös muuttanut loppupään merkintöjä analyttisemmiksi, etäämmäs välittömästä kokemuksesta.

Joka tapauksessa merkintöjen luonne muuttui hieman projektin edetessä. Kun olin pitänyt päiväkirjaa jo melkein kaksi kuukautta, pystyin esimerkiksi suhtautumaan välillä vähän kevyemmin yrittämiseeni ja yrityksiini. Alun ahdistus muuttui itselle armollisemmaksi suhtautumistavaksi: vähitellen opin hyväksymään sen, että senhetkinen elämäni oli yhtä suurta yritystä ja pystyin jopa nauramaan tälle surkuhupaiselle elämänsenteelleni. Viimeisten viikkojen merkinnöistä tulee esille myös prosessin päättäminen ja siihen liittyvä haikeus. Päiväkirja oli muodostunut jokapäiväiseksi rutiiniksi, ja se toi

sitä kautta turvaa. Lopettaminen tuntui pelottavalta. Päiväkirjan viimeiset päivät yritin päästää irti tästä totutusta rutiinista ja turvasta, mikä on luettavissa senpäiväisistä merkinnöistä.

2.2 Puhetta kirjoittamisen sijaan

Kirjoittamisen ollessa minulle hyvin luonteva tapa kommunikoida ja jäsentää ajatuksiani olisi ollut yksinkertaista lähteä kirjoittamaan päiväkirjaa. Halusin kuitenkin kokeilla jotain uutta ja sellaista, joka voisi olla konkreettisesti läsnä myös tanssiteoksessa. Jo hyvin varhaisessa vaiheessa, pohtiessani sitä, miten voisin päiväkirjaani käyttää taiteellisessa lopputyössäni, minulla oli selkeä visio teatteritilasta, joka täytyisi minun äänestäni. Halusin kuulla itseäni ja tulla kuulluksi.

Sen vuoksi koin kirjoitetun tekstin käytön tässä projektissa etäännyttäväksi keinoksi, koska teksti merkitsee minulle jälkeä jo tapahtuneesta. Sellaisena sen koin tässäkin kontekstissa. Päiväkirjakirjoituksia lukiessa esiin tulee mennyt minä, menneet tapahtumat ja niiden etäisyys lukuhetkestä. Päiväkirjan muodon valinnassa pidin tärkeänä sitä, että se korostaisi tätä hetkeä – vaikkakin mennyttä tätä hetkeä. Sen vuoksi ryhdyin pitämään päiväkirjaa sanelemalla tietokoneelle ja myöhemmin sanelukoneelle. Nauhoitettu puhe edusti minulle enemmän nyt-hetkeä: jonkun ääntä kuunnellessa on paljon helpompi kuvitella hänet eläväksi olennoksi elämään nykyisyyttään, hengittämään ja olemaan läsnä. Puhumisen koin myös henkilökohtaisemmaksi.

Henkilökohtaisuuden kokemukseen vaikutti varmasti myös se, että oman äänen kuuleminen ja kuunteleminen on aina äärimmäisen hämmentävää ja kiusallistakin. Oman äänen kuuntelemiseen täytyy tottua, koska oma ääni kuulostaa aluksi vieraalta. Kirjoittaminen on ollut minulle helppoa, mutta puhuminen – ainakin henkilökohtaisista asioista vieraassa seurassa – vastaavasti erittäin vaikeaa. Puhuessaan ihminen on välittömässä vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa ja sanomastaan saa heti palautetta. Kirjoittaessaan voi vastaavasti hyödyntää viivettä, joka kommunikoinnissa tapahtuu. Silloin on aikaa pohtia, miten tekee itsensä ymmärretyksi eikä vastauskaan tule vastaanottajalta samantien.

Kirjoitettuun tekstiin on lisäksi mahdollista suhtautua esineenä, artefaktina, ja siitä on helppo etäännyttää itsensä. Koska kirjoitan paljon tiettyä tarkoitusta varten, suhteeni kirjoittamiseen on analyyttinen. Tarkastelen paljon kirjoittamisen rytmiä, muotoa ja sujuvuutta. Tavoitteena kirjoittaessani ja kirjoitukseen palatessani on luoda esteettinen tai looginen ja omalakinen kokonaisuus. Tämänkaltainen lähestymistapa ei mielestäni sopinut tähän projektiin. Siksi valitsin puheen ja sen nauhoittamisen.

Halusin siis haastaa itseni puhumaan ääneen, nauhoittamaan tätä puhettani ja vielä kuuntelemaan sitä jälkeinpäin. Olennainen osa prosessia oli juuri oman puheen kuunteleminen: minä puhuin minulle ja minä kuuntelin minua. Kuten edellä jo mainitsin, halusin alusta alkaen ottaa huomioon sen mahdollisuuden, että käytän äänitettyjä päiväkirjamerkintöjäni teoksessani havainnollistamaan koettuja nyt-hetkiä ja toisaalta ajan kulumista.

2.3 Äänitepäiväkirjan läpikäyminen ja tekstikatkelmien valikoiminen

Projektia aloittaessani en voinut tietää, millaisia myllerryksiä elämässäni kyseisen ajanjakson aikana tapahtuisi. Aloittaessani päiväkirjan pitämisen maanantaina 16.11.2009 olin kihloissa ja menossa naimisiin vuoden 2010 syyskuussa. Vain viikkoa myöhemmin päätimme aikaistaa häitämme kaikenlaista häähössötystä välttääksemme ja sovimme menevämmen naimisiin ainoana lähitulevaisuudessa häämöttävänä yhteisenä vapaapäivänä eli keskiviikkona 23.12.2009. Muutamaa päivää ennen häitä sain positiivisen tuloksen raskaustestistä ja reilun kuukauden kuluttua siitä minulle tuli keskenmeno.

Näiden tapahtumien myötä arkiset yritykseni asettuivat uudenlaiseen valoon. Ne alkoivat tuntua vähäpätöisiltä ja merkityksettömiltä. Koko yrittämisprojekti alkoi tuntua naurettavalta. Minun oli vaikea jatkaa sitä ja motivoitua tekemään pitkäjänteisesti töitä, kun elämä tuntui pysähtyneen. Jouduin käsittelemään menetystä, joka tapahtui minusta riippumattomista syistä ja jonka ehkäisemiseksi en olisi voinut tehdä mitään. Minusta tuntui siltä, että voin ihan koska tahansa päättää muuttaa elämänasennettani ja lakata yrittämästä arjessani. Yrittämiseen liittyvä ahdistukseni tuntui siis niin helpolta ratkaista, että en hetkeen osannut ottaa sitä vakavasti.

Kuunnellessani läpi päiväkirjamateriaaleja koin olevani umpikujassa: en tiennyt, mitä materiaalin kanssa tehdä. Alkuvuoden kokemusten jälkeen olisin halunnut käsitellä niiden myötä esiin nousseita aiheita, kuten sitoutuminen, uuden elämän alkaminen ja kuolema, mutta ajallisen etäisyyden ollessa niin lyhyt en siihen pystynyt. Asiat olivat liian henkilökohtaisia ja liian lähellä, jotta olisin voinut työstää niistä jotakin yleisön kanssa jaettavaa.

Jos olisin käsitellyt näitä aiheita teoksessani, olisin asettanut sekä itseni että yleisön epämiellyttävään rooliin. Itse olisin paljastanut enemmän kuin mihin sillä hetkellä pystyin ja yleisö olisi joutunut kannattelemaan suurempaa vastuuta kuin mitä heille mielestäni kokijana kuuluu. Mielestäni jokaisen taiteilijan täytyy olla esittämänsä materiaalin ”päällä” ja kyetä kantamaan tekijän vastuun ja vastuun selviytymisestään. En tarkoita siis sitä, että kipeiden aiheiden käsittelyä taiteessa tulisi välttää, vaan ennemminkin sitä, että taiteentekijällä itsellään täytyy olla välineitä kannatella itsensä näiden kipukohtien yli.

Hetkeen en pystynyt tekemään ratkaisua suuntaan enkä toiseen. Ensijärkytyksen laannuttua en kuitenkaan halunnut luopua projektistani ja aloittaa kokonaan alusta. Vähitellen mielessäni kypsyi ratkaisu, joka tuntui tähän tilanteeseen kaikkein sopivimmalta. Valitsin materiaaleista sellaisia arkisia yrityksiä, jotka toistuivat viikosta toiseen ja jotka jollakin tapaa olivat yleisinhimillisiä ja tunnistettavia. Päätin, että käsittelen edellä mainitsemiani kipeämpiä aiheita joskus tulevaisuudessa, koska silloinkin voin käyttää päiväkirjamateriaalejani aiheiden käsittelyssä.

Päiväkirja-aineistosta löytyi toistuvasti mainintoja siitä, miten yritän miellyttää muita ja laadin itselleni sen vuoksi mahdottomia aikatauluja, miten en osaa sanoa ei, miten en tunnista omia voimavarojani, vaan jatkan yrittämistäni välttääkseni tuottamasta pettymystä muille ja miten yritän olla kaikkea olematta mitään kunnolla. Ikään kuin omanarvontuntoni pohjautuisi teoille, joita teen muita ihmisiä varten; ilman niitä en ole mitään.

Kuunnellessani päiväkirjamerkintöjä kuva edellä kuvatun kaltaisesta epätoivoisesta yrittäjästä nousi esiin. Aluksi minun oli vaikeaa myöntää itselleni olevani sellainen, mutta vähitellen aloin nähdä itseni näiden yritysten ympäröimänä. Kutsuttakoon niitä sitten

heikkouksiksi tai huonoiksi puoliksi, niiden olemassaoloa on äärimmäisen vaikeaa myöntää, saati puhua niistä avoimesti muiden ihmisten kanssa. Miellyttäminen, epäonnistumisen kokemukset ja väsyminen kun sopivat kovin huonosti yhteen vallitsevan ihanteen kanssa yltiöindividualistista, joka toteuttaa itseään, on vahva ja jonka aikaansaannokset ovat luovia, kustannustehokkaita tai massasta erottuvia. Silti heikkoudet – lukemattomissa muodoissaan – ovat kuitenkin yhteisesti jaettua ihmisyyttämme ja ajattelun niissä olevan sopivaa materiaalia teokseni aiheeksi.

Päiväkirjamerkinnöistä aiheiksi valikoituivat mahdottomat aikataulut, jatkuva ja toistuva saman asian yrittäminen, yritys elää ankarien sisäisten ja ulkoapäin tulleiden ideaalien mukaan sekä yritys padota tunteitaan, jotta ei loukkaisi muita ihmisiä. Toki aluksi mukana kulki muitakin toistuvia teemoja, mutta edellä mainitut olivat kaikkein keskeisimpiä, sellaisia, joiden kanssa taistelin lähes päivittäin.

Päiväkirjassani oli kaksi malliesimerkkiä mahdottomista aikatauluistani, joita aina laatimishetkellä uskoin voivani noudattaa. Ensimmäinen päättyi kohtaukseksi tanssiteoksenkin ja sen laadin itselleni marraskuun 22. päivä 2009:

Tunnin aikana aioin:

- käydä suihkussa
- laittautua valmiiksi syntymäpäiville
- käydä kaupassa
- leipoa mokkapaloja ystäväni syntymäpäiville
- askarrella kortin ystävälleni
- järjestellä kotini
- siivota leipomisesta aiheutuneet sotkut
- lähteä kotoa metrolle

Yritys onnistui huonosti. Todellisuudessa minulla kului aikaa edellä mainitsemien asioiden tekemiseen kaksi ja puoli tuntia. Toinen esimerkki on 3.12.2009. Aamulla herätessäni olin laatinut itselleni listan asioista, jotka minun täytyi sinä päivänä tehdä. Iltapäivällä opetukseni alkoivat Vantaalla klo 13.00. Olin aikonut lähteä kotoa tuntia ennen ehtiäkseni tekemään kaikki aikomani asiat. Koko ajan juoksin kilpaa kellon kanssa.

*”Lähdin kotoa n. 12.14 ja lukiolla minun olisi pitänyt olla tasan yhdeltä.
Aikatauluni meni näin:
12.15 katsoin kelloa ratikkapysäkillä kotini edessä*

12.21 ratikka tuli

12.28 messukeskuksen pysäkillä pääkirjaston vieressä

12.32 olin poistumassa kirjastosta: olin ehtinyt lainata kirjan, jonka sijainnin olin etukäteen selvittänyt (kirjastoon, kirja hyllystä, sen lainaus lainausautomaatilla ja ulos)

12.36 olin jo raiteella odottamassa M-junaa juostuani ensin kirjastolta Pasilan asemalle

12.38 M-juna lähti Pasilasta

n. 12.52 juna saapui Myyrmäkeen → minun oli pakko käydä ostamassa lounasta, vaikka huomasinkin, että tunti olikin lukiolla n. 5 minuutin kävelymatkan päässä eikä Isomyyrissä aseman vieressä

13.07 perillä Vaskivuoren lukiolla

Kaupassa tapahtui vielä nolo tilanne. Seisoessani kauppajonossa edessäni seisova nainen ilmeisesti huomasi hermostuneen kiireisyyteni ja tarjoutui antamaan paikkansa minulle jonossa. Minua kuitenkin nolotti niin paljon se, että elän tällaisen minuuttiaikataulun mukaan, että valehtelin hänelle, ettei minulla ole lainkaan kiire. Hän ei kuitenkaan uskonut ja ehdotti, että vaihtaisin jonoa juuri avautuneelle kassalle.”

Periaatteessa olisin ehtinyt tekemään tämän kaiken, jos olisin lähtenyt kotoa silloin, kun minun piti eli tasan kello kaksitoista.

Muiden ihmisten miellyttämistä pohdin päiväkirjalleni usein. Miellyttäminen esiintyi merkinnöissä monissa, erilaisissa yhteyksissä. Merkintöjä on mm. päiväkirjanpidon alkupäiviltä, kun opetustilanteessa huomasin yrittäväni miellyttää teini-ikäisiä oppilaitani olemalla heille sellainen rento ja mukava opettaja kuin millaisesta opettajasta kuvittelin heidän pitävän. Toisten miellyttäminen tuli esiin myös tilanteissa, joissa en uskaltanut ottaa minulle kuuluvaa paikkaa, vaan vetäydyin syrjään välttääkseni joutumasta toisen ihmisen kanssa erimielisyyksiin tai kiistaan. Yritin usein ihan pakonomaisesti olla sopuisa, vaikka todellisuudessa olisinkin ollut käsillä olevista asioista täysin eri mieltä.

Sisäisten ja ulkoisten vaatimusten sekä sisäisen piiskurin kanssa painiskelin kolmen kuukauden aikana toistuvasti. Merkintöjä on koko päiväkirjan pitämisen ajalta. Esimerkiksi keskiviikkona 18.11.2009 soimasin itseäni siitä, että olin nukkunut kahteentoista. Nukkumiseen käytetyn ajan olisin voinut käyttää paljon järkevämmiin tekemällä vaikka opiskeluun liittyviä rästitehtäviä. Viikkoa myöhemmin pohdin sitä, miten koen minuun kohdistuvat vaatimukset ja velvollisuudet ulkoapäin asetetuiksi normeiksi, jotka olen kriittikittömästi omaksunut osaksi elämänasennettani: vain teoista annan itselleni kiitoksen ja olen yhteiskuntakelpoinen.

Joulukuun puoleessa välissä kerroin päiväkirjalleni hoitavani kaikki velvollisuuteni tunnollisesti, vaikka olin ollut jo päiviä pahan flunssan kourissa. Vuoden vaihteessa pohdin taas sitä, mikä ero on tekemisellä ja yrittämisellä. Totesin, että stressi kasvaa jatkuvista yrityksistä, joista ei tule tekoja, vaan ne jäävät pelkän yrittämisen asteelle. Huomasin asettavani itselleni niin kohtuuttomat tavoitteet, että niiden saavuttaminen ei voinut jäädä muuta kuin yritykseksi. Helmikuussa tarkkailin paljon itseäni kohdistuvia vaatimuksia ja oivalsin niiden kumpuavan sisältäni, ankaruudestani itseäni kohtaan. Olin demonisoinut ”ne muut”, jotka aina olivat jotakin vailla, syyttä, vaikka itse asiassa itse asetin itselleni kohtuuttomia vaatimuksia ja ehtoja. Silti minun oli mahdotonta vaimentaa sisäistä ääntäni, jolle en ole koskaan ollut riittävästi.

Kolmen kuukauden aikana yritykseni pysyivät kutakuinkin samankaltaisina. Toki tulin niistä tietoisemmaksi, pystyin suhtautumaan niihin kevyemmin ja aloin pohtia niiden mahdollisia syitä. Joka päivä havaitsin toiminnassani jonkin asian, jonka suhteen en ollut täysin levollinen tai johon liittyi jonkinasteista negatiivista latausta, yrittämisen tuntua tekemisen, olemisen ja elämisen sijaan.

3 PÄIVÄKIRJASTA TANSSITEOKSEKSI

3.1 Päiväkirjamateriaaleista kohti liikettä

Sen lisäksi, että koin aiheeni kärsineen inflaation elämässäni tapahtuneiden asioiden myötä, minulla oli myös suuria vaikeuksia ryhtyä työstämään päiväkirjamateriaaleista esitystä. Minusta tuntui, että teos oli tavallaan jo tehty silloin, kun sain päiväkirjan pidoon päätökseen. Aluksi en löytänyt minkäänlaista syytä tai motivaatiota ryhtyä työstämään materiaalia esitettävään muotoon, koska se ei minusta tuonut lisäarvoa projektille. Lisäksi päiväkirjan sisältöön oli vaikeaa palata, koska minulla ei ollut mielestäni riittävästi ammattitaitoa (ja elämäkokemusta) sen sisältämien vaikeiden aiheiden työstämiseksi.

Tämän henkilökohtaisen projektin rinnalla olin pitänyt yllä ajatusta ryhmäkoreografian tekemisestä. Ennen päiväkirjan aloittamista olin haaveillut teoksesta, jossa olisi ollut itseni lisäksi viisi tanssijaa. Vähitellen, käytännönsyistä ja erityisesti aikataulujen yhteensovittamisen vaikeuden vuoksi, olin luopunut ajatuksesta tehdä teos useammalle tanssijalle ja päätyneet duettoon. Silloin olin ryhtynyt pitämään päiväkirjaa. Jonkun aikaa yritin väkisin saada duettoajatuksen sekä päiväkirjamateriaalin sopimaan yhteen, koska en halunnut tuottaa pettymystä mukaan pyytämälleni tanssijalle. Yritin ratkaista yhteensopimattomuuden siten, että olisin pyytänyt tanssijaani niin ikään pitämään yrittämispäiväkirjaa tietyn ajanjakson ajan, jotta saisin esille myös hänen näkökulmansa. Tämä ajatus tuntui niin päälleliimatulta, että viimein luovuin ajatuksesta tehdä teos kahdelle tanssijalle ja ryhdyin työstämään sooloa.

Minua helpotti suunnattomasti se, kun päädyin tähän ratkaisuun: se antoi minulle mahdollisuuden työstää teosta silloin, kun se itselleni parhaiten sopii. Kuitenkin prosessi polki pitkään alkukuopissaan. Koska en päässyt eteenpäin materiaalieni kanssa, päätin asettaa itselleni takarajan, jonka lyön lukkoon jonkun ulkopuolisen tahon kanssa. Silloin päätin selvittää sen, milloin ja missä yhteydessä voisin teokseni esittää. Pakko tuntui olevan hyvä motivaattori työskentelyn jatkamiselle. Olin yhteydessä Itäisen tanssin aluekeskukseen ja kyselin mahdollisuudesta esiintyä Sotkulla. Aluekeskuksella oli tarjo-

ta muutamia vaihtoehtoja ja lähdin suunnittelemaan työtäni niiden pohjalta. Keväällä sain aluekeskukselta hakemani tila- ja tekniikkatuen, jonka avulla teoksen esittäminen mahdollistui. *Yksityisyrittäjä*-teos esitettiin yhteisillassa Itäisen tanssin aluekeskuksen residenssitaiteilija Sonja Jokiniemen Work-in-Progress-esityksen kanssa perjantaina 4.6.2010.

Esityspuitteiden lukkoon lyöminen vauhditti sisällön työstämistä. Melko nopeasti päädyin teoksen sisällön ja rakenteen osalta siihen, että poimimani yritykset toimisivat eräänlaisina raameina esityksessä. Pyrin tietoisesti irti päiväkirjan kronologisuudesta ja kolmen kuukauden mittaisesta aikaperspektiivistä. Annoin itselleni vapauden irtaantua prosessin päiväkirjamaisuudesta ja katsoa, mihin suuntaan tämä irtiotto lähtisi viemään. Ajan kulumisen sijaan kiinnitin huomiota yksittäisiin yrityksiini.

Melko nopeasti kirjoitin teokselle ensimmäisen käsikirjoituksen, joka piti sisällään kohtaustuettelon ja ajatuksellisen kaaren. Yhden kohtauksen muodosti yksi päiväkirjamerkintä. Tässä vaiheessa näin päiväkirjaprojektin ja tanssiteoksen työstämisen kahtena erillisenä prosessina tai jopa erillisinä teoksina, jotka ainoastaan väljästi liittyivät toisiinsa. Tällä tavalla ratkaisin sen, kun en pystynyt näkemään, mitä lisäarvoa esitys voisi tuoda päiväkirjaprojektilleni.

Huomasin pian, että tanssiteosta ideoidessani halusin kovasti tehdä teoksesta eheän kokonaisuuden alkuineen ja loppuineen. Tämä oli minusta yllättävää ja uutta. Aiemmin olin nimenomaan pyrkinyt rikkomaan esittävässä taiteessa käytettyä aristoteelista kaavaa sekä teatteritilaan liittyviä konventioita. Nyt vastaavasti huomasin olevani hyvin kiinnostunut ”perinteisen reseptin” käyttämisestä ja käsikirjoittaessa pohdin paljon alkua, loppua ja käännekohdan merkitystä.

Tavakseni työstää tanssiteosta oli jo ennen tätä prosessia muodostunut kirjoittaminen. Kirjoittaminen tuntui tekemisen tekniikkana luontevalta tavalta jäsentää teoksen maailmaa. Päiväkirjan pitämiseen kirjoittaminen ei mielestäni ollut ollut sopiva väline, mutta tanssiteoksen työstämiseen se tuntui sopivan paremmin. Vaikka siis työstäisin tanssiteosta, en lähde tutkimaan aiheitani liikkeellisesti, vaan kirjoitan ensin ajatuksiani ylös. Vähitellen ne alkavat saada käsikirjoituksen muodon. Saatan työstää käsikirjoitusta hyvinkin pitkään, ja teos voi kokonaisuutenakin olla mielessäni lähes valmis ennen kuin

työstän sitä pitkäjänteisesti liikkeen kautta. Minulle on tärkeää tehdä ensin itselleni selväksi teoksen sisäinen logiikka ja testata sitä ennen kuin pystyn antautumaan sille liikkeen kautta ja työstämään sitä kehollisesti. Valtaosa prosessista meneekin ajatustyössä ja liikkeellinen liha teoksen ympärille muotoutuu vasta viime metreillä. Näin kävi tämänkin teoksen kanssa.

Tämä työtapa aiheuttaa välillä suuriakin ongelmia, koska tanssilla on minulle tässä vaiheessa välineellistä arvoa. Työskennellessäni huomaan kyseenalaistavani liikkeen merkityksen ja mahdollisuuden kommunikoida. Minulle tulee usein sellainen olo, että voisin helpommin sanoa sanottavani kuin tehdä siitä ”tanssia” ja sanoa sen kautta. Koska lopputyöni oli kuitenkin tanssin lopputyö, minun oli jollakin tapaa ratkaistava tämä ongelma.

3.2 Koreografian parissa

Treenipäiväkirjani parissa alkoi maaliskuun 27. päivä. Siitä eteenpäin työstin teosta tanssisaleissa Vantaalla, joissa opetin, sekä Kuopiossa. Olin kehollisesti pahasti lukossa ja alkuvuoden kokemukset olivat pakkautuneet kehooni jännityksinä ja kipuina. Ensimmäiset kaksi viikkoa yritin pelkästään päästä liikkeelle. Koska liikkuminen tuntui vaikealta ja kivuliaalta, annoin itselleni luvan olla juuri niin huonokuntoinen ja jäykkä, kuin miltä minusta sillä hetkellä tuntui, ja tehdä harjoituksia, joiden avulla löytäisin paremmin yhteyden itseeni, hengitykseeni ja kehooni.

Maaliskuun alussa olin ollut Michael Klienin työpajassa Helsingissä. Hänen työpajansa osui hyvään ajankohtaan ja herätti paljon ajatuksia. Kiinnostuin hänen työskentelymetodeistaan, ja sen vuoksi halusin kokeilla niitä myös itse. Hän työskentelee tanssijoiden kanssa antaen heille mm. kirjallisia ohjeita siitä, mitä ja missä järjestyksessä hän haluaa tanssijoidensa mitäkin tekevän. Näitä tehtäviä tanssijat työstävät ja toistavat itsenäisesti. Lisäksi Klien korostaa sitä, että tanssija saa tuoda elämänsähistoriansa ja senhetkiset tunnelmat, ajatukset ja kokemukset tanssiinsa. Hän ei siis näe tanssijaa vain mekaanisena liikkeiden toistajana, vaan yksilöllisenä tuntevana ja aistivana olentona.

Harjoitellessani annoin itselleni häneltä oppimiani tehtäviä. Ajattelin, että vaikka tekisin myös sellaista, joka ei suoranaisesti liity lopputyöhöni, veisi se prosessia eteenpäin. Työskennellessäni hänen tehtävien parissa huomasin, että ideoita teokseeni alkoi syntyä. Huhtikuun alussa alkukohtauksen toteutus alkoi piirtyä mieleeni ja samoin sain idean käyttää erästä marraskuun sunnuntaita esimerkkinä mahdolltomiksi osoittautuneista aikatauluistani. Mukaan tuli myös ajatus huutamisesta ja sen vahvistamisesta megafonilla. Samuli Putron kappale Mitäpä jos oli ollut mielessäni jo prosessin varhaisemmissa vaiheissa.

Tästä eteenpäin työstäminen olikin hyvin paljon kokonaisuuden hahmottamista ja vain lyhyitä liikkeellisiä kokeiluja. Tanssisalissa lähinnä kävelin ajatuksissani esityksen ”kaarta” läpi sekä puhuin ja markkeerasin kohtauksia. Huhtikuun loppuun mennessä olin viimein saanut liikemateriaalin valmiiksi, mutta en ollut vielä saanut sitä kehooni, omakseni. Liikemateriaali oli muodostunut lyhyistä fraaseista, joita olin työstänyt kuu-kauden aikana. Musiikeista oli tässä vaiheessa valmiina alustavat versiot. Teoksen osat olivat jo silloin olemassa, mutta ne eivät olleet muotoutuneet kokonaisuudeksi.

Harjoituksiani kävi seuraamassa muutama ihminen. Sain heiltä hyvää palautetta, joka auttoi kirkastamaan ja karsimaan. Pääasiassa keskustelin työstäni esittävien taiteiden parissa työskentelevien ystävieni kanssa. Nämä keskustelut olivat tärkeitä, mutta niiden kautta myös työtapani ja sen ongelmat tulivat selkeämmin esiin. Keskustelin teoksesta, jota olin työstänyt paljon kirjoittamalla ja ajattelun tasolla, joten en pystynyt vastaamaan heidän kysymyksiinsä siitä, toimivatko aikomani ratkaisut käytännössä vai ei, koska en ollut vielä kertaakaan tanssinut kokonaisuutta läpi.

Tärkeimmäksi keskustelukumppanikseni muodostui Arne Riikonen, joka vastasi teoksen musiikeista. Hän oli tehnyt yhteistyötä tanssijoiden kanssa aikaisemminkin ja sen vuoksi osasi kysymyksillään johdatella minut kirkastamaan näkemyksiäni ja vaatia tarkennuksia mielipiteilleni. Taustamme ja kiinnostuksenkohteemme ovat kuitenkin varsin erilaiset. Pidin sitä hyvänä asiana. Häneltä en saanut pelkästään tukea, vaan jouduin myös selittämään perusteellisemmin tekemiäni ratkaisuja ja sitä, mihin ne perustuvat. Minulla olisi ollut mahdollisuus saada työlleni ulkopuolista ohjausta, mutta ongelmaksi muodostui se, että työstin teosta sekä Kuopiossa että Helsingissä. Kysyin eräältä pitkän

linjan tanssitaiteilijalta, mutta hän ei väitöskirjakiireidensä vuoksi voinut lupautua ohjaajakseni.

Toukokuun puolella välissä lähdin kahdeksi viikoksi matkalle. Olin asettanut itselleni matkan takarajaksi: siihen mennessä esityksen täytyi olla valmis. Aarnen kanssa saimme mekin kokonaisuuden valmiiksi, mutta ensimmäistäkään läpimenoa emme ennen matkaa ehtineet tehdä. Matkan jälkeen aikaa oli kuitenkin yksi viikko, joka oli pyhitetty kokonaan esitykseen valmistautumiselle Kuopiossa.

3.3 Teoksen musiikkivalinnoista

Musiikillisia valintoja tehdessä pidin tärkeänä sitä, että teoksessa käytetyt kappaleet pysyisivät tiukasti teoksen aiheen ympärillä. Halusin niiden alleviivaavan yrittämistä. Teosta työstäessäni löysin kaksi kappaletta, jotka mielestäni sopivat aiheeseen erittäin hyvin. Ensimmäinen niistä oli Janis Joplinin esittämänä tunnetuksi tullut kappale *Try (Just A Little Bit Harder)* ja toinen oli Samuli Putron kappale *Mitäpä jos*. Edellisestä kappaleesta juuri live-taltiointi tunnelmineen ja asenteineen oli se, jota halusin teoksessani käyttää. Koska laulun sanat kertovat yrittämisestä parisuhteen kontekstissa, halusin editoida kappaleesta sellaisen version, jossa tätä parisuhdeproblematiikkaa ei olisi. Minusta ei ollut mielekästä se, että musiikki alleviivaisi naisen ja miehen välistä suhdetta ja sen sisältämää yrittämistä ja yrittämisen pakkoa. Siitä ei kuitenkaan ollut teoksessanikaan kyse. Lopulta päädyimme Arne Riikosen kanssa sellaiseen ratkaisuun, että on helpompi soittaa ja laulaa kappale kokonaan alusta alkaen itse kuin lähteä editoimaan Janis Joplinin laulamaa live-taltiointia. Silloin voimme tehdä kappaleesta juuri halutun laisen ja mittaisen. Arne Riikonen soitti ja nauhoitti kaikki instrumentit itse ja laulamaan lupautui laulaja ja huilisti Janina Lehto.

Samuli Putron sooloalbumi oli ja on minulle erittäin tärkeä levy. Kuuntelin sitä paljon vuoden 2009 kesällä ja alkusyksyllä. Päiväkirjaa pitäessäni aloin kuunnella tarkemmin kappaleen *Mitäpä jos* sanoja. Tunnistin niistä päiväkirjalle paljastuneen yrittäjäminän. Olin oivaltanut sen, että kaikessa yrittämisessäni oli ennen kaikkea kyse peloista. Pelkäsin kysyä itseltäni, mitä oikeasti haluan tehdä tai olla. Sen sijaan yritin epätoivoisesti tehdä kaikkea, mitä oletin minulta vaadittavan ja mitä minun täytyi mielestäni tehdä.

Suhtauduin lähes hysteerisen pelon vallassa kaikkiin mahdollisiin uhkakuviin ja epäonnistumisen mahdollisuuksiin. Putron kappale mielestäni kiteytti selkeällä, putromaisella tavalla sen elämänpelon, josta yrittämiseni kumpusi. Vaaraksi näin ainoastaan sen, että kappale pateettisuudellaan vesittäisi koko teoksen. Pitkään epäröin ottaa kappaletta teokseeni, mutta lopulta päädyin siihen, että kappale oli mielestäni vilpitön ja siksi se perusteli paikkaansa teoksessa.

Aarne Riikosen, joka vastasi esityksen musiikillisista linjauksista, mielestä olisi ollut hassua käyttää Samuli Putron levyltä tulevaa kappaletta teoksessa, jota varten kaikki muu musiikki ja äänimaisema oli tehty itse. Hän ehdotti esittävänsä kappaleen itse. Minulle ehdotus sopi ja ryhdyin suunnittelemaan sitä, miten sen voisi saada nivottua teokseen niin, ettei se toisi siihen uutta kerrosta ja uutta kahden ihmisen välistä suhdetta, joka täytyisi ottaa huomioon.

Verkkaiset työtapamme sopivat hyvin yhteen. Alusta alkaen annoin Aarnelle sekä tarkat ohjeet siitä, mitä haluaisin tietyissä kohdissa olevan, että vapaat kädet tehdä itselleen mieluisia musiikillisia valintoja. Edellä mainitsemat kappaleet olivat valitsemiani, muista osioista Aarne sai päättää melko itsenäisesti. Teoksen esittämisen jälkeen molemmista tuntui siltä, että kumpikin sai hoitaa ”tonttinsa” melko itsenäisesti ja omaan tahtia. Väljä aikataulu mahdollisti sen, että Aarne pystyi tekemään musiikkeja silloin, kun muilta töiltään ehti.

3.4 Teoksen valmistuminen – syksystä alkukesään

Kokonaisuutena lopputyöni oli pitkä prosessi, joka alkoi vuoden 2009 marraskuussa ja saavutti yhden etapin, esityksen, kesäkuun alussa vuonna 2010. Päätöksen prosessille tuo mielestäni vasta tämän raportin valmistuminen. Näin jälkeempäin tarkasteltuna ajallinen jänne oli erittäin hedelmällinen ja syvensi ymmärrystäni siitä, millaiset asiat minua kiinnostavat taiteen tekemisessä ja millainen tekijä itse oli. Prosessin ollessa vielä käynnissä tunsin vastaavasti suunnatonta ahdistusta: minulla oli koko ajan sellainen olo, että jotain oli kesken ja että minun pitäisi työstää keskeneräistä aihetta eteenpäin.

Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan prosessi saattoi olla sivussa muiden asioiden ja opiskelutiireiden tieltä. Minulle parhaiten sopii sellainen työskentelytapa, että voin työstää yhtä asiaa kerrallaan. Mielelläni paneudun käsillä olevaan asiaan keskeytyksettä useamman päivän jaksoissa. Minun on äärimmäisen vaikea jaksottaa tekemisiäni ja jakaa aikaani ja keskittymistäni useampaan päällekkäiseen ja keskeneräiseen asiaan kerrallaan. Kevään aikataulujen repaleisuus, edestakainen matkustaminen Kuopion ja Helsingin välillä sekä työt veivät paljon energiaa ja estivät minua tarttumasta teokseen täysillä.

Lukuvuoden 2009 – 2010 aikana suoritin Live Art -erikoistumisopintoja ja ne tietyllä tavalla pitivät minut kosketuksissa lopputyöni kanssa. Erikoistumisopintojen kautta löysin lopputyöprosessin aikana heränneille sopivaa heijastuspintaa. Viikonlopun mittaisten työpajojen itsenäisissä tehtävissä pystyin työstämään äänitepäiväkirjamateriaalejani erilaisista näkökulmista, mikä omalla tavallaan piti prosessia elossa ja toi siihen uusia näkökulmia.

Teosta työstäessäni koin usein olleeni aiheeni kanssa täysin yksin enkä saanut sellaista tukea kuin olisin kaivannut. Osittain tämä oli oma valinta ja osittain se johtui elämäntilanteestani ja aikatauluistani. Työskentelen mielelläni yksin voidakseni tehdä omannäköisiäni teoksia: pidän itsenäisen työskentelyn omaehtoisuudesta ja vapaudesta valita tekemisen tahti, menetelmät ja aiheet. Tämä mieltymykseni myös eristää minua muista tekijöistä, koska luontevia tilaisuuksia keskustella muiden kanssa teoksen valmistumisprosessista ei välttämättä tule. Kuopion musiikki- ja tanssiakatemiassa opiskellessani koin ajoittain jääväni yksin ja edustavani tanssin kentälle sijoittuvaa marginaalia.

Koin myös turhauttavaksi tanssinopettajaopintojen kiivaan tahdin, joka on estänyt paneutumasta asioihin syvällisemmin. Itse olisin ollut kiinnostunut kehittämään ohjatusti muun muassa koreografista ajattelua, mutta sille ei opintojen puitteissa tuntunut olevan aikaa. Tämä sai aikaan vaikutelman siitä, että opiskelijan taiteellisen ajattelun kehittymistä ei tueta riittävästi tai sitä ei pidetä koulutuksessa tärkeänä. Nämä olivat syitä sille, että koin hankalaksi koulun puolesta pyytää työlleni ohjausta. Toki tähän vaikutti paljon myös se, että olin itse Kuopiossa kevään aikana epäsäännöllisesti ja muutaman päivän kerrallaan.

4 ESITYS

4.1 Esitysviikko – tila ja tekniikka sekä viime hetken muutokset

Tanssin aluekeskus oli varannut Sotkun teatteritilan koko viikoksi minun sekä Sonja Jokiniemen soolojen harjoituksia varten. Tämä mahdollisti sen, että pystyimme harjoittelemaan esitystilassa riittävästi. Kun ensimmäisiä kertoja keskustelimme Sonja Jokiniemen kanssa yhteisillasta, omat suunnitelmani teoksesta olivat vielä hyvin epämääräisiä. En ollut esimerkiksi päättänyt vielä, millaiseksi haluan teatteritilan järjestää. Kuten edellä jo mainitsin, aikaisemmissa töissäni olen juuri halunnut rikkoa teatteritilaan liittyviä konventioita, mutta tämä työ vei eri suuntaan: toisaalta halusin käyttää esityksessä hyödykseni juuri teatteritilan tekniikkaa ja toisaalta koin katsomo – näyttämö -jaon turvallisemmaksi tilaratkaisuksi kuin esiintyjien ja katsojien yhteisesti jaettu tila. Huomasin, että tällä kertaa haluaisin juuri olla teatteritilassa, lavalla, etäisyyden päässä yleisöstä. Tähän ratkaisuun olin tullut vähitellen prosessin edetessä.

Tilalliset ratkaisut olivat siis ensimmäiset, joista sovimme Sonjan kanssa. Päädyimme iltaan, jossa olisi väliaika. Silloin väliajalla olisi mahdollista muuttaa tilaratkaisu Sonjan tarvitsemasta avoimesta tilasta perinteiseen teatteritilaan katsomoineen. Sotkun tekniikka tuli tässä erittäin paljon vastaan. Seuraavaksi sovimme Tuomas Iskaniuksen kanssa valojen rakentamisesta, äänentoiston järjestämisestä sekä heijastettavien tekstien testaamisesta ja ajamisesta. Hänen toiveensa oli, että hän vastaisi pelkästään valoista, joten musiikin toisto jäisi esityksessä Aarne Riikosen vastuulle ja tekstidiodien vaihtajaksi sain Miina Sarénin.

Koska teoksessa oli kohtaaminen, jossa Aarne Riikonen toimi ajanantajana puhaltamalla pilliin, päädyimme siihen ratkaisuun, että hän on tietokoneineen lavalla koko esityksen ajan. Mielestäni se, että hän olisi puhaltanut pilliin yleisön takana sijaitsevan äänipöydän luota, olisi ollut yleisön kannalta epämiellyttävä ratkaisu. Hänen olemisensa lavalla teki hänestä toisen esiintyjän, jonka suhde minuun, toiseen esiintyjään täytyi jollakin tapaa ratkaista. Päädyimme siihen ratkaisuun, ettemme ota kontaktia toisiimme koko esityksen aikana. Halusin kuitenkin, että hän on lavan etuosassa. Syynä tähän on se, että

minua usein häiritsee se, että tanssiesityksissä muusikot sijoitetaan jonnekin takanurkkaan, ikään kuin pois lavan parhailta paikoilta. Ratkaisu sijoittaa Arne istumaan melko keskeiselle paikalle lavaa oli seurausta tästä. Se, että Arne istui tietokoneineen lavalla, teki mahdolliseksi lukea näyttämökuvasta kodinomaisuuden ja parisuhdeasetelman varsinakin jos tiesi meidän olevan pariskunta. Ensin pidin sitä ongelmallisena, mutta lopulta annoimme tämän mahdollisuuden tulkita näyttämölle asettelua olla.

Näiden asioiden sopimisen lisäksi meille jäi hyvin aikaa harjoitella ja loppuviikkoa kohden tehdä useita läpimenoja. Minulla oli aluksi vaikeuksia päästä teokseen sisälle, mutta vähitellen – esityspäivän lähestyessä – teos alkoi tuntua omalta. Parasta oli huomata se, että harjoittelu eteni melko rennosti ja leppoisissa tunnelmissa, ja siten olin päässyt yrittämisprojektissani melko harppauksen eteenpäin. Aihe itsessään oli niin henkilökohtainen ja vaikea, että olisi ollut todella kuormittavaa työstää sitä ryppyotsaisesti ja vaatien itseltään paljon.

Esitysviikon aikana Miina Sarénin ollessa katsomassa harjoituksia hän sanoi, että yleisö melkein ansaitsisi saada yhden mokkapalan, koska niiden valmistaminen on esityksessä niin keskeisessä osassa. Siitä syntyi idea mokkapalojen leipomisesta ja tarjoamisesta esityksen päätteeksi yleisölle. Keksinkin siitä, että toki mokkapalojen leipomiseen menevä aika täytyy myös mitata, koska se nivoutuisi luontevasti teoksen osaksi. Aikaahan kului – niin aktiivisessa kuin passiivisessäkin valmistuksessa – huomattavasti esityksessä esillä olleita reseptejä pidempään. Mokkapalojen tarjoaminen oli suurin muutos, joka teokseen tuli esitysviikon aikana.

4.2 Esitys ja jälkimainingit

Ilta alkoi Sonja Jokiniemen esityksellä. Oma teokseni oli puoliajan jälkeen. Yleisöä oli kourallinen niin kuin Kuopiossa yleensäkin. Olin hieman pettynyt, että koulumme opettajat ja opiskelijat loistivat poissaolollaan. Mahdollinen yleisöni, ystävä- ja tuttavapiirini sekä kollegat, ovat pääkaupunkiseudulla. Heidän saaminen Kuopioon olisi ollut suunnattomien ponnistusten takana. Kuopion valitseminen esityskaupungiksi oli kuitenkin sellainen ratkaisu, johon käytössä olevilla resursseilla kykenin. Alusta alkaen ajatuksena oli myös järjestää esitys Helsingissä.

Esityksiä olisi voinut olla useampia, vähintään kaksi, koska usein teos alkaa elää vasta esitysten myötä. Jälkeenpäin olen huomannut harmittelevanikin sitä, että esityksiä oli vain yksi ja että siinäkin yleisöä oli niin vähän. Ennen kaikkea muiden prosessiin osallistuneiden henkilöiden vaivannäkö tuntuu melkein kohtuuttoman suurelta varsinaiseen lopputulokseen ja sen saamaan näkyvyyteen nähden. Teos toteutuu kuitenkin vasta vuorovaikutuksessa yleisön kanssa. Yleisön rooli esityksessä ja esityksen jälkeinen ajatusten vaihto on mielestäni keskeinen osa teosta itseäänkin.

Esitys itsessään sujui hyvin. Olin tyytyväinen omaan suoritukseeni ja myös muiden mukana olleiden henkilöiden osuuteen. Esitystä katsomassa olleiden kommentit olivat positiivisia. Teos oli herättänyt ajatuksia ja katsojat olivat löytäneet yhtymäkohtia omaan elämään ja siinä yrittämiseen.

Tälläkään kertaa en pystynyt välttämään jokaisen esitysrupeaman jälkeistä tyhjiötä. Jälkimainingit jatkuivat pitkään ja huomasin työstäväni teosta vielä kauan mielessäni. Miellessä myllersivät kysymykset siitä, onnistuinko asettamissani tavoitteissani. Jälkeenpäin huomasin, että erittäin tärkeäksi tavoitteeksi teosta työstettäessäni oli tullut yleistajuisuus ja selkeys. Halusin kovasti tehdä sellaisen teoksen, joka ei puhuttele ainoastaan alan ihmisiä. Halusin, että teokseeni olisi kenen tahansa helppo samastua.

Olin pyrkinyt pelkistämään mahdollisimman paljon ja pitämään taiteentekemisen metatason poissa valmistuvasta teoksesta, koska katsojana ja taiteen kokijana olin jo hieman kyllästynyt tanssiteoksiin, jotka kommentoivat itseään, tekemiseen liittyvää problematiikka tai dekonstruoivat itsensä. Tämänkaltaiset teokset olivat pitkään vallitsevana trendinä tanssitaiteessa. Minusta alkoi tuntua siltä, että tämänsisältöiset esitykset ovat kiinnostavia taidemuodon sisällä ja avautuvat pelkästään taiteilijoille tai aktiivisesti tanssia seuraaville katsojille, mutta sulkevat ulkopuolelleen suuren joukon tanssin potentiaalisia katsojia. Prosessin edetessä minulle tuli suunnaton tarve tehdä teos, joka ei tarvitsisi mitään suurta harrastuneisuutta ollakseen ymmärrettävä. Esityksen jälkeen pohdin paljon sitä, onnistuinko tässä tavoitteessani.

5 POHDINTAA

Lopputyöni oli pitkä ja haastava, mutta samalla myös hyvin antoisa prosessi. Päätökseni pitää päiväkirjaa päivittäin oli sitoumus, jonka pystyin pitämään kaikkien myllerrysten keskellä: en unohtanut puhua päiväkirjalleni edes hääpäivänään. Ennen kaikkea olen tyytyväinen siihen, että pysyin päätöksessäni. Sen seurauksena syntyi päiväkirjamateriaalia kolmen kuukauden ajalta sekä tanssiteos. Prosessi pysyi elossa, vaikka työskentely sen parissa tuntui ajoittain hankalalta ja jopa vastenmieliseltä.

Jälkeenpäin olen saanut huomata, että päiväkirjan pitämisen aikana sekä tanssiteosta työstäessäni en pelkästään työstänyt kyseistä teosta, vaan pohdin paljon taiteen tekemiseen liittyviä kysymyksiä. Huomasin miettiväni paljon sitä, miten henkilökohtaista aineesta voi esittää, miten sitä voi käsitellä ja miten tehdä siitä yhteisesti jaettavaa. Minulle oli erittäin tärkeää se, että tekemiseni ei ole terapiaa minulle itselleni – vaikka sellaisena se lähti liikkeelle – vaan halusin taiteellisen prosessin myötä syntyneen tuotoksen olevan sellainen, että katsojat löytävät siitä jonkinlaista kosketuspintaa, samastumisen kohteen. Katsojana olen kokenut lähinnä kiusallisiksi sellaiset teokset, jotka yksityisyydessään jäävät avautumatta tai jotka väittävät olevansa poliittisesti tai yhteiskunnallisesti kanta-aottavia, mutta paljastuvatkin tekijän itsekkäiksi manifesteiksi tai itsetunnon nostattajiksi vailla sen kummempaa sanomaa. Siksi pyrin olemaan siirtämättä tämänkaltaisia kokemuksia eteenpäin.

Nämä pohdinnat liittyen yksityiseen kokemukseen, yhteisesti jaettuun kokemukseen ja yksityisen teon poliittisuuteen ja yleistettävyyteen olivat yksi lopputyöprosessin keskeisintä antia, koska niiden kautta määrittelin taiteilijuuttani ja kiinnostuksen kohteitani tanssin ja esittävän taiteen kentällä. Ne toimivat hyvänä perustana tulevaisuuden töilleni. Nyt vaikuttaisi olevan helpompaa aloittaa uuden teoksen parissa, koska edessä ei olekaan ääretön erilaisten mahdollisuuksien kenttä, vaan osaan poimia sieltä esiin asioita, ilmiöitä ja tekotapoja, jotka tuntuvat läheisemmiltä kuin toiset. Lopputyön tekemisen myötä olen oppinut sanomaan ei sellaisille asioille, joita en pidä tarpeeksi kiinnostavina tai merkityksellisinä.

Kuten aiemmin olen tuonut esille, lopputyötä tehdessäni pohdin paljon esityksen konventioita, rakennetta ja jännitettä. Aikaisemmissa töissäni olin halunnut näitä rikkoa, mutta tätä työtä tehdessäni koen nöyrtyneeni hieman ja otin askeleen taaksepäin. Tajuusin, että minun ehkä täytyy ensin tehdä teos, jossa näitä rakenteita ja jännitteitä on pyritty hyödyntämään ja vasta sitten alkaa rikkoa niitä. On vaikeaa lähteä rikkomaan sellaista, jota ei vielä kunnolla hallitse.

Sen vuoksi esityksen rakenteesta tuli sellainen kuin siitä tuli. Se muodostui karkeasti jaettuna kolmesta kohtauksesta, josta ensimmäinen toimi eräänlaisena liikkeellisenä introna aiheeseen. Toinen kohtaus toi esiin yrittämisteeman hieman toisenlaisesta näkökulmasta kuin ensimmäinen. Viimeisessä kohtauksessa jännite purkautui siten, että muutos jäi toteutumatta, huuto jäi huutamatta. Halusin ajatuksellisesti kirkastaa itselleni ja motivoida kaikki tapahtumat suhteessa kokonaisuuteen. Siinä mielessä *Yksityisyrittäjä*-teos oli pyrkimys luoda ennen kaikkea eheä ajatuksellinen ja esityksellinen kokonaisuus ja tutkia niitä mahdollisuuksia, joita perinteisellä dramaturgialla on tarjottavana. Näiden mahdollisuuksien tutkiminen olikin yllättävän kiehtovaa ja tulee varmasti näkymään tulevissakin töissäni.

Kokonaisuutena prosessi olisi saattanut mennä jouhevammin ja tuntua helpommalta, jos olisin pystynyt jakamaan ajatuksiani ja kokemuksiani matkan varrella jonkun ulkopuolisen, alan ihmisen kanssa. En huomannut sitä prosessin ollessa käynnissä, mutta jälkeensä kokemuksia eritellessäni ymmärsin, mitä mahdollisuuksia vuorovaikutus ja keskustelu jonkun kokeneen henkilön kanssa prosessin eri vaiheissa olisi voinut tarjota. Työstin teosta itsenäisesti enkä saanut juurikaan ulkopuolista palautetta. Aiheen henkilökohertaisuuden vuoksi itsenäinen työskentely oli luontevaa, mutta samasta syystä olisin kaivannut siihen sitäkin enemmän tukea. Ehkä minun piti puurtaa tämä teos yksin kerätäkseni lisää rohkeutta ja kokemusta, ja seuraavilla kerroilla uskallan rohkeammin keskustella, kysyä ja pyytää apua itseäni kokeneemmilta henkilöiltä.

LIITTEET

- Liite 1: Käsiohjelma
- Liite 2: Käsikirjoitus/Tanssiteoksen synopsis, päivitetty 1.6.2010
- Liite 3: Esimerkkejä teoksessa heijastetuista dioista

PALJAITA SIVUJA

performanssi. tapahtuma. kokemus. tila.

Sonja Jokiniemi: In between [sketches] 1, 2 & 3
Riina Hannuksela: Yksityisyrittäjä

Sonja Jokiniemi: In between [sketches] 1, 2 & 3

Tekijä, konsepti, esitys: Sonja Jokiniemi

Ääni: Tuomas Iskanius

Valot: Tuomas Iskanius

Performanssitaitelija Sonja Jokiniemen soolotyötuokielmia olemisesta, merkityksestä ja näkyvyydestä. Jokiniemi työskentelee Irlaisen tanssin aluekeskuksen residenssitaitelijana heinäkuun 2010 loppuun saakka. Esitys on osa Jokiniemen work-in-progress esitysten sarjaa.

Teos avautuu kokoelmana itsenäisistä osioista, jotka sijoittuvat eri puolille tilaa.

Blank no.1

Yhteistyöhön perustuva tutkielma liikkeellisen ja äänellisen olemisen merkityksistä ja vaikeuksista. Pyrkimyksenä sisäisen intensiteetin ja artikulaation avautuminen, sekä kolmannen tilan löytäminen.

Blank no.2

Kirjoittamisen ja piirtämisen praktiikkaan pohjautuva luonnos, joka katsoo olemista ja olevaisuutta, sekä näihin liittyviä ristiriitoja merkitsemisen ja jäännösten kautta.

Blank no.3

Kysymyksiä kehon kuvasta ja jakamisen symbolista, naisuudesta, identiteetistä ja haavoittuvaisuudesta.

Kiitos: Irläinen tanssin aluekeskus, Johanna Tähtinen, Hanna-Mari Kokkonen, Johanna Tuukkanen, Jaana Kurttila, Pohjois-Savon Taidetoimikunta, Tuomas Iskanius, Miina Saren, ystävät, apulaiset, perhe ja katsojat.

Riina Hannuksela: Yksityisyrittäjä

Yksityisyrittäjä-teos pohjautuu päiväkirjaan, jota pidin marraskuusta 2009 helmikuuhun 2010. Päiväkirja ei ollut mikä tahansa päiväkirja, vaan yrittäjän päiväkirja. Kenties epäonnisen yrittäjän päiväkirja.

Pääosassa ovat arjen yritykset, joista toiset onnistuvat ja toiset eivät. Joskus ne ovat kokonaan vailla tolkkua. Välillä ne ovat ristiriidassa keskenään. Saattaa käydä niinkin, että unohtaa, mitä oli yrittämässä, mutta yrittää silti. Kuulostaako tutulta?

Koreografia, konsepti ja esitys: Riina Hannuksela

Valot: Tuomas Iskanius

Musiikki: Aarne Riikonen

Try (Just A Little Bit Harder) (Jerry Ragovoy/Chip Taylor) laulu Janina Lehto
Mitäpä jos (Samuli Putro)

Kiitos

Kaisa, Janina, Antti Riikonen, Miina, kommentoijat, majoittajat Antti ja Salla, Johanna Tähtinen, Tuomas Iskanius, Irläinen tanssin aluekeskus, Paula Salosaari, Eeri Pihlajakari, ystävät ja perheenjäsenet

1. Try Just a Little Bit Harder

Toistoa ehkä neljä kertaa

2. Tapaus ”Mokkapalat”

Tänään leivomme mokkapaloja. Helppoa ja maukasta. Jokainen on varmasti joskus syönyt tai jopa leiponut niitä.

Tuosta näette, mitä mokkapalojen leipomiseen tarvitaan. Voita, sokeria, munia, jne.

Seuraavaksi teemme mielikuvaharjoituksen. Sulkekaa silmänsä ja kuunnelkaa annettuja ohjeita. Mukavassa asennossa tämä onnistunee parhaiten.

Olet omassa kodissasi. On sunnuntaipäivä ja olet juuri lopettanut pitkän ja nautinnollisen aamiaisen. Aamiaisen aikana olet ehtinyt lukemaan päivän lehden kannesta kanteen. Illalla on ystävän syntymäpäivät, joille olet menossa. Ne järjestetään yllätyksenä ja nyyttärihengessä. Sinä aiot tehdä mokkapaloja.

Ennen leipomaan ryhtymistä käyt suihkussa ja laittaudut. Mihin haluaisit synttäreiden kunniaksi pukeutua? Ehkä jotain hyvää tuoksua voisi laittaa...

Sitten menet kauppaan. Todellisuudesta poiketen lähikauppasi on tien toisella puolella. Menet ostamaan puuttuvat tarveaineet. Kotiin tultuasi laitat uunin päälle ja ryhdyt leipomaan.

Taikina on valmis. Levität sen uunipellille ja laitat uuniin. Taikinan paistumiseen menee viidestätoista kahteenkymmeneen minuuttia.

Sillä aikaa ehdit hyvin vähän järjestellä. Askartelet myös kortin ystävällesi. Taiteellisilla ansioilla nyt ei ole väliä. Askartelet niistä materiaaleista, joita löydät kotoasi.

Tarkistat myös bussi-, ratikka- tai junan aikataulun netistä. Sinulla ei ole autoa tai jos on, niin se on rikki.

Seuraavaksi ryhdyt kuorrutteen tekoon. Siihen tulee vahvaa kahvia, voita, vaniljasokeria, tomusokeria ja kaakaojauhetta.

Otat pohjan pois uunista, levität sen päälle kuorrutteen ja strösselit. Voit myös laittaa halutessasi nonparelleja tai kookoshiutaleita.

Siivoa kaikki sotkut ja tiskaa tiskit. Leipomuksesi on jäähtynyt riittävästi ja voit leikata sen paloiksi ja laittaa rasiaan, jossa se on helppo kuljettaa perille.

Ota vielä kortti mukaan, laita ulkovaatteet päälle ja olet valmis lähtemään.

Kiitos! Voitte avata silmät.

Mitä luulet, kauanko sinulla tuohon kaikkeen menisi? Entä sinulla? Ja sinulla?

Netissä on lukematon määrä reseptejä. www.herkuttele.com sivuille Luigi on kirjoittanut

mokkapalojen reseptin ja siinä valmistusajaksi on merkitty 30 – 60 minuuttia ja leivonnaisen vaikeusasteeksi normaali. Maku.fi-sivuilla vastaavasti mokkaneliöiden valmistuksesta on ilmoitettu seuraavaa: aktiivinen valmistusaika 25 minuuttia ja passiivinen valmistusaika 30 minuuttia.

Mokkapalat valmistuvat tunnissa: puoli tuntia leipomiseen ja puoli tuntia odotteluun.

(Vaatteet pois ja spotista pois. Keskelle lavaa.)

Marraskuun 22. päivä olin menossa ystäväni syntymäpäiville ja leivoin sinne mokkapaloja.

Aikataulu:

15:00	Suihkuun
15:03	Vaatteet päälle
15:06	Hiukset kuivaksi ja meikkaus
15:09	Kauppaan
15:12	Voin sulatus
15:15:40	Kuivien aineiden sekoitus (ei sokeria tähän)
15:19:20	Munan ja sokerin vaahdotus
15:23	Kuivien aineiden ja maidon lisääminen vuorotellen taikinaan, lopuksi lisätään taikinaan tarkoitettu osa voita
15:26:40	Taikina uunipellille ja uuniin (Nopea uuni; pohja paistunut 15:45:20)
15:30:20	Hampaat puhtaaksi
15:33:20	Sängyn petaus
15:36:20	Kortin askartelu
15:39:20	Aikataulun katsominen netistä
15:42:20	Kuorrutteen teko
(15:45:20	Pohja pois uunista)
15:46	Kuorrutteen levittäminen ja leipomuksen jäähdyttäminen
15:49:40	Sotkujen siivoaminen ja tiskaus
15:53:20	Strösselit päälle, paloiksi ja pakettiin
15:57	Takki päälle ja ulos
16:00	Ratikkapysäkiltä ratikkaan

Tämä kaikki vain siksi, koska...

Yritän olla tosi luomu. Koska mulla ei ole rahaa ostaa luomua, niin mä ajattelen, että itse tehty on vähän niin kuin luomua.

Sitten mä yritän olla tosi siisti, mutta koska mä en ole siisti, niin yritän ainakin siivota jälkeni. Minut on kasvatettu niin, että täytyy siivota omat jäljet. Ei niitä ainakaan voi jättää toisten siivottavaksi.

Mä myös yritän olla tosi luova ja arvostaa muiden luovuutta. Siksi mä askartelin sen kortinkin. Musta on paljon kivempi saada ja antaa itse tehty kortti kuin Tiimarista ostettu neljän euron soiva kortti.

Lisäksi mä yritän uhmata aikaa. Uskon, että jos vain päätän tehdä jotain tietyssä, niin sitten vain teen sen. Lentäähän lentokoneetkin Tukholmaan tunnissa, niin miksen minä sitten voisi tehdä tätä kaikkea tunnissa.

Mä yritän kanssa olla menemättä mukaan nykyaikaiseen tehokkuusajatteluun. Täytyy olla aikaa leipoa itse! Eniten, eniten maailmassa inhoan kaikenlaista suorittamista!! Mä en voi ymmärtää sitä!!!

Niin ja yritän osata kaiken, ehtiä tekemään kaiken ja olemaan kaikkialla kaikkien kanssa ja koko ajan. Mä yritän tehdä mun lähimmäiset onnelliseksi ja olla heille mieliksi. Mun mielestä mikään ei olisi ihanampaa kuin nähdä onnellisia, tyytyväisiä ihmisiä tuolla, tuolla ja tuolla!!!

Äänimatto

Yritän, yritän, yritän...

Todellisuudessa haluaisin vain huutaa niin paljon kuin ikinä. En uskalla, koska pelkään päästäväni vain naurettavan rääkäisyyn. (Megafoni, työmaakypärä, harjoittelu pukuhuoneessa)

- Huutamaan pukuhuoneeseen!!!

3. Megafoni kädessä spotissa – huutamatta jäävä huuto

Mitäpä jos...

(Pimeydessä)

HERKUTTELE.COM

Herkullisen ruoan ystävien kohtauspaikka

Mokkapalat

Kirjoittanut: luigi

Valmistusaika: 30 - 60 min

Vaikeusaste: normaali

Taikina:

200g voita
5 dlvehnäjauhoja
3 dl sokeria
3 tl leivinjauhetta
2 tlvaniljasokeria
3 rkl kaakaojauhetta
3 kplkananmuna
2 dl maitoa

Kuorrutus:

50 g voita
5 rklkahvia
2 tlvaniljasokeria
1 rklkaakaojauhetta
4 dltomusokeria
strösseleitä tai nomparelleja

Valmistusohjeet:

Sulata voi ja anna jäähtyä.

Sekoita taikinan kuivat aineet (paitsi sokeri) keskenään.

Vatkaa muna ja sokeri vaahdoksi.

Sekoita vaahtoon kuivat aineet ja maito lisäten niitä vuorotellen.

Lisää taikinaan kuuluva osa sulasta voista taikinaan.

Levitä taikina uunipellille leivinpaperin päälle ja paista uunissa 200 °C noin 15 - 20 minuuttia.

Valmista kuorrutus. Sekoita kuorrutuksen muut aineet sulatettuun voihin.

Levitä kuorrutus juuri uunista otetun kuuman levyn päälle.

Ripottele päälle strösseleitä tai nomparelleja ja leikkaa halutun kokoiseksi palasiksi kuorrutteen jäähdyttyä.

MAKU.fi

Mokkaneliöt

Maku 4/2003

Laatinut: Lenni-Kalle Taipale

Kuva: Merja Järvinen

Valmistumisaika: Aktiivinen 25 min

Passiivinen 30 min

Pohja

- 300 g voita
- 4 munaa
- 2 dl maitoa
- 6 dl sokeria
- 8 dl vehnä jauhoja
- 2 tl leivinjauhetta
- 1 tl vaniljasokeria
- 3 rkl tummaa kaakaojauhetta

Kuorrutus

- 100 g voita
- 400 g tomusokeria
- 3 rkl tummaa kaakaojauhetta
- 4 rkl vahvaa kahvia
- 2 tl vaniljasokeria

Koristeluun

nonparelleja, kookoshiutaleita, suklaata

Sulata voi ja anna sen jäähtyä. Vatkaa munien rakenne rikki ja lisää maito. Sekoita kuivat aineet keskenään ja lisää ne munaseokseen. Lisää sulatettu voi ja sekoita taikina tasaiseksi.

Levitä taikina leivinpaperin päälle uunipellille ja paista 200 asteessa uunin keskitasolla noin 20 minuuttia. Anna jäähtyä.

Sulata kuorrutuksen rasva kattilassa, lisää muut aineet ja sekoita tasaiseksi massaksi. Levitä kuorrutus jäähtyneen pohjan päälle. Leikkaa neliöiksi ja koristele nonparelleilla.

15:00	Suihkuun
15:03	Vaatteet päälle
15:06	Hiukset kuivaksi
15:09	Kauppaan
15:12	Uuni päälle ja voi sulamaan
15:15.40	Kuivat aineet sekaisin
15:19.20	Munat ja sokeri vaahdoksi
15:23	Kuivien aineiden, maidon ja voin lisääminen taikinaan
15:26.40	Taikina uunipellille ja uuniin
15:30.20	Hampaiden peseminen
15:33.20	Sängyn petaaminen
15:36.20	Kortin askarteleminen
15:39.20	Aikataulun tarkistaminen netistä
15:42.20	Kuorrutteen teko ja pohja pois uunista
15:46	Kuorrutteen levittäminen ja leipomus jäähtymään
15:49.40	Tiskaus ja sotkujen siivous
15:53.20	Strösselit päälle ja paloiksi
15:57	Kengät jalkaan
16:00	VALMIS